

POZNAJMY SIĘ W POZNANIU! MINIKURS JĘZYKA
POLSKIEGO DLA CUDZOZIEMCÓW, red. I. Wieczorek,
Poznań: Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2014, e-book, 51 s.

Interesująca pozycja autorstwa doświadczonego zespołu lektorskiego z ośrodka poznańskiego bardzo dobrze wpisuje się w cykl bogato ilustrowanych publikacji, prezentujących poszczególne miasta i pełniących rolę nie tylko podręczników, ale też swoistych przewodników.

Pionierskim ośrodkiem w propagowaniu regionalnego kolorytu był Uniwersytet Wrocławski i jego Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców. To jej pracownicy są autorkami pozycji *Z Wrocławiem w tle. Zadania testowe z języka polskiego dla cudzoziemców. Poziom podstawowy, średni i zaawansowany* (Dąbrowska, Burzyńska-Kamieniecka, Dobesz, Pasięka 2004) oraz utrzymanego w formie obudowanego ćwiczeniami i zadaniami językowymi leksykonu *Spacery po Wrocławiu* (Dobesz 2005). Pomysł wrocławski był na tyle atrakcyjny, że podchwycili go lektorzy z innych, znanych z aktywności w nauczaniu obcokrajowców języka polskiego, ośrodków. Powstały książki promujące kolejno Lublin i Łódź: *Wokół Lublina. Zadania testowe z języka polskiego dla obcokrajowców* – podręcznik napisany przez zespół związany z Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS (Butcher, Maliszewski, Przechodzka, Rzeszutko-Iwan, Trębska-Kerntopf 2009) oraz *Spacerkiem po Łodzi i okolicy. Teksty i ćwiczenia do nauki języka polskiego dla cudzoziemców* pod redakcją Bożeny Ostromęckiej-Frączak (Dembowska, Strzelecka, Zawada 2011).

Cieszyć się należy, że ośrodek poznański podążył za tymi sprawdzonymi przykładami, zwłaszcza że atrakcyjne jest zarówno samo miasto ze swoją specyfiką, jak i ośrodek nauczania polskiego o trzydziestoletniej tradycji. Poznań wart jest opisanego jako stolica Wielkopolski, ważnego regionu Polski, interesującego ze względów historycznych i istotnego pod względem gospodarczym,

kulturowym i turystycznym, a świetnie nadają się do wykonania tego zadania pracownicy Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców, będącego częścią Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, którzy od czasów powstania ośrodka w 1985 r. kształcą – jak można wyczytać na stronie Studium – w ciągu semestru w różnych typach kursów prawie 400 osób z ponad 60 krajów świata. Daje to możliwość dokładnego zwerifikowania i przetestowania materiałów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w kursie, będącym efektem praktyki dydaktycznej jego autorów.

Na kurs składa się dziewięć jednostek. Pierwsza, zatytułowana *Nareszcie w Poznaniu!*, w formie dialogu na lotnisku, przy odprawie paszportowej, w tak-sówce, na dworcu kolejowym i autobusowym, wprowadza zwroty przydatne podczas podróży. Lekcję ilustruje bilet PKP. Drugą część *Wygodny hotel* tworzy krótka narracja dotycząca zwiedzania miasta, przynosząca opinie na temat różnych miejsc noclegowych, dialog opisujący dyskusję nad wyborem miejsca oraz rozmowę z recepcjonistką. Ilustrację tej części stanowią zdjęcia pokoju hotelowego, karty meldunkowej oraz wywieszki na drzwi. Trzecia część *Poznań od kuchni* wprowadza wiele nazw regionalnych potraw i podobnie jak poprzednia ma charakter narracji, uzupełnionej praktycznymi dialogami: *Na ulicy* (pytanie o drogę), *W sklepie* (spożywczy) i *W restauracji*. Czwarta część *W szkole języka polskiego* zawiera informacje o kursach oferowanych przez Studium Języka i Kultury Polskiej UAM, rozmowę z sekretarką oraz formularz zgłoszenia. Kolejna część *Co robisz w weekend?* wprowadza słownictwo związane ze spędzaniem wolnego czasu i zwiedzaniem. Rozdział szósty, poświęcony problemom ze zdrowiem, przybiera formę dialogów w rejestracji i u lekarza, zawiera także druk zwolnienia lekarskiego, recepty oraz informacje na temat służby zdrowia w Polsce. Rozdział siódmy *Najważniejsza jest dobra zabawa!* związany jest tematycznie z częścią piątą. Powraca w nim motyw spędzania wolnego czasu, tym razem w klubie i w Muzeum Narodowym. Rozdział ósmy dotyczy sportu, w tym odbywającego się w Poznaniu maratonu. Kurs wieńczy rozdział *Poznaj Poznań!* zawierający m.in. praktyczne informacje dotyczące miasta, jego instytucji kulturalnych, transportu, Karty Miejskiej, bazy hotelowej, szlaków turystycznych (Poznań w Osiem Kroków) itp.

Bardzo celnym pomysłem jest wychodzące naprzeciw przemianom technologicznym i współczesnym potrzebom komunikacyjnym nauczanie z zastosowaniem nowych mediów i wydanie kursu w formie elektronicznej. Można byłoby co prawda pójść w tym zakresie dalej i dołączyć do wersji na płycie pliki z na-

graniami. Kolejną zaletą jest w większości dialogowy charakter kursu, pozwalający obcokrajowcom na dosłowne wręcz nauczenie się wymiany zdań w codziennych sytuacjach. Bardzo cenny jest też praktyczny wymiar kursu – wykorzystanie materiałów autentycznych; zastanawiać się tylko można, czy w niektórych przypadkach nie mogłyby one być bardziej dokładnie opisane. Same druki mogą być trudne do odczytania i interpretacji dla obcokrajowców. W podręczniku brakuje też informacji, na jaki poziom (poziomy) przeznaczony jest to kurs, a ze względu na złożoność strukturalną i leksykalną wypowiedzi część tekstów sugeruje, że są one przeznaczone dla mniej lub bardziej zaawansowanego odbiorcy. Wpisanie kursu w obieg certyfikacyjny i Standardy wymagań egzaminacyjnych jest już – po ponad dziesięciu latach działalności certyfikacji języka polskiego jako obcego – wymogiem podstawowym. Zdają sobie z tego sprawę zapewne twórcy kursu, sami aktywnie uczestniczący w pracach Zespołu Autorów Zadań i Egzaminatorów. Brak informacji o poziomach docelowych uznać należy zatem za zwykłe przeoczenie, które – ze względu na formę publikacji – łatwo można będzie naprawić.

Całość kompozycji jest interesująca, przeglądowo dotyka najważniejszych sfer życia, zawiera istotne z praktycznego punktu widzenia słowa, zwroty, ilustracje. Cenne jest to, że w całym kursie odnaleźć można ślady lokalnego kolorytu. Występują w nim rozproszone regionalizmy poznańskie, takie jak: *szagówki*, *zupa „ślepe ryby”*, *zupa „parzybroda”*, *sznoka z glancem*, *rogal świętomarciński*, *pyry z gzikem*, *pyra*, *Pyrlandia*, *Maltanka* itp. Dotyczą one w przeważającej części kulinarnych specjalności regionu. Część z nich powtarza się w paru rozdziałach, co sprzyja utrwaleniu materiału.

Uznać należy, że recenzowana pozycja jest bardzo ciekawa, dobrze pomyślana i opracowana. Stworzona przez lektorów w oparciu o ich wieloletnie doświadczenie i przetestowana na kursach języka polskiego jako obcego będzie pomocnym narzędziem stosowanym nie tylko przez uczestników kursów poznańskich. Traktowana może być jako publikacja promująca specyfikę regionu i zachęcająca do podróży po Polsce osoby uczące się języka polskiego zarówno w naszym kraju, jak i za granicą. Z całą pewnością godna jest polecenia jako kolejny materiał dydaktyczny, praktyczny i krajoznawczy, doskonały przykład lingwakulturowego podejścia do nauczania języka. Nowatorska forma elektronicznej publikacji może być zachętą i inspiracją dla kolejnych ośrodków, by tworzyć podręczniki o wymiarze lokalnym, ale dostępne globalnie i z pożytkiem dla szerokiego grona odbiorców.

Literatura

- Butcher A., Maliszewski B., Przechodzka G., Rzeszutko-Iwan M., Trębska-Kerntopf A., 2009, *Wokół Lublina. Zadania testowe z języka polskiego dla obcokrajowców*, Lublin.
- Dąbrowska A., Burzyńska-Kamieniecka A., Dobesz U., Pasięka M., 2004, *Z Wrocławiem w tle. Zadania testowe z języka polskiego dla cudzoziemców. Poziom podstawowy, średni i zaawansowany*, Wrocław.
- Dembowska I., Strzelecka A., Zawada A., 2011, *Spacerkiem po Łodzi i okolicy. Teksty i ćwiczenia do nauki języka polskiego dla cudzoziemców*, red. B. Ostromęcka-Frażczak, Łódź.
- Dobesz U., 2005, *Spacery po Wrocławiu*, Wrocław.